

Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet

Svar på remiss från utbildningsdepartementet - Ökat statligt inflytande över statsbidraget till folkhögskolor och studieförbund

Region Dalarna har bjudits in att svara på promemorian Ökat statligt inflytande över statsbidraget till folkhögskolor och studieförbund

Region Dalarna vill härmed lämna följande synpunkter:

Otydliga villkor vad gäller fördelning mellan folkhögskolor och studieförbund

Avsikten med förslaget är att det ska vara staten, och inte Folkbildningsrådet, som ska besluta hur stor del av statsbidraget till folkbildningen som ska gå till dels folkhögskolor, dels studieförbund. Skälen till förslaget är att nuvarande system är trubbigt, folkhögskolornas och studieförbundens ekonomiska nuläge ser olika ut samt att folkhögskolorna bidrar mer till kompetensförsörjningen. Dessa olikheter mellan verksamheterna uppges ligga till grund för att i större utsträckning behöva särskilja dem.

Folkbildningsrådets styrelse har den 29 maj beslutat om nya villkor till fördelning av statsbidraget till studieförbunden. Region Dalarnas bedömning är att bidragsvillkoren för fördelning av statsbidrag för folkbildningen blir otydliga. Det pågår även en utredning om de folkbildningspolitiska målen som bör inväntas innan ett nytt system för fördelningen av statsbidraget till folkbildningen fastställs.

Risk för försvagad samverkan mellan folkhögskolor och studieförbund

En uppdelning där folkhögskolorna pekas ut som prioriterade verksamheter skapar en över- och underordnad position mellan folkhögskolor och studieförbund. Region Dalarna anser att folkhögskolor och studieförbund är likvärdiga parter och kompletterar varandra, tillsammans främjar de det livslånga lärandet. Region Dalarna vill i sin regionala utvecklingsstrategi Dalastrategin 2030 och Dalarnas regionala kultur- och bildningsplan 2023-2026 se en stärkt samverkan mellan folkhögskolor och studieförbund.

Mindre kultur på landsbygden

En uppdelning där studieförbunden nedprioriteras skulle få negativa konsekvenser för Sveriges kulturlandskap. Studieförbunden är Sveriges största kulturarena som sträcker sig över hela Sverige. Om verksamheternas bidrag till kompetensförsörjningen blir ett prioriterat område i statsbidragets fördelning finns det risk att kultur och eget skapande minskar på landsbygden där Kulturrådsfinansierade kulturinstitutioner inte finns. Den pågående utredningen Översyn av kultursamverkansmodellen för kultur i hela landet Dir. 2022:103 bör inväntas innan villkoren för fördelning till folkhögskolor och studieförbund fastställs.

Minskad samverkan med föreningslivet

Med ett minskat bidrag till studieförbunden finns det risk att studieförbundens samverkan med föreningsliv och civilsamhälle försvagas. I ett osäkert omvärldsläge behöver studieförbunden öka sin samverkan med föreningslivets och civilsamhällets aktörer för att kunna bidra till ett resiliert samhälle.

För Kultur- och bildningsnämnden

Hans Johansson
Ordförande Kultur- och bildningsnämnden